UNIVERSUL JURIDIC

Oliviu PUIE

Tratat teoretic şi practic de contencios administrativ

Volumul III

Ediţia a II-a, revizuită, modificată şi completată potrivit Codului administrativ, Legii nr. 554/2004 şi a actelor normative speciale interne şi unionale, a Tratatului teoretic şi practic de contencios administrativ, vol. II, ediţia 2016

2022
TRATATE

UJ

III 27232 (3)

Conf. univ. dr. OLIVIU PUIE

Tratat teoretic şi practic de contencios administrativ

Volumul III

Ediția a II-a, revizuită, modificată şi completată potrivit Codului administrativ, Legii nr. 554/2004 şi a actelor normative speciale interne şi unionale, a Tratatului teoretic şi practic de contencios administrativ, vol. II, ediția 2016

C-290177V

290177

UNIVE TATEA "DUNĂREA JOS" GALAȚI BIB TECĂ 2

Universul Juridic
Bucureşti
-2022-

Cuprins

ABREVIERI 7

TITLUL I. CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV OBIECTIV 9

Capitolul I. Acţiunea în contencios administrativ obiectiv exercitată de către avocatul poporului 11
Secţiunea 1. Conceptul de „ombudsman". Evoluţie istorică 11
Secţiunea 2. Reglementarea instituţiei Avocatul Poporului în sistemul constituţional şi legislativ român. Natura juridică a instituţiei Avocatul Poporului 12
2.1. Reglementarea instituţiei Avocatul Poporului în sistemul constituţional şi legislativ român 12
2.2. Aspecte referitoare la încetarea înainte de termen a Avocatului Poporului în urma revocării acestuia din funcţie 17
2.3. Natura juridică şi trăsăturile instituţiei Avocatul Poporului, potrivit Constituţiei revizuite şi Legii nr. 35/1997 privind organizarea şi funcţionarea instituţiei Avocatul Poporului 22
Secţiunea 3. Reglementarea instituţiei Ombudsmanului la nivel european şi unional 23
3.1. Consideraţii preliminare 23
3.2. Reglementarea Ombudsmanului la nivelul Consiliului Europei 24
3.3. Reglementarea Ombudsmanului la nivelul Uniunii Europene 25
3.3.1. Consideraţii preliminare 25
3.3.2. Actele europene care reglementează instituţia Ombudsmanului European şi sfera persoanelor care pot sesiza Ombudsmanul European 26
3.3.3. Procedura de numire şi destituire a Ombudsmanului European şi actele care pot face obiectul de investigaţie a instituţiei Ombudsmanului European 28
Secţiunea 4. Acţiunea în contencios administrativ obiectiv exercitată de către Avocatul Poporului şi instanţa competentă cu soluţionarea acţiunii în contencios administrativ. Delimitarea contenciosului obiectiv de contenciosul subiectiv în cazul acţiunilor formulate de către Avocatul Poporului. Condiţiile exercitării acţiunii în contencios administrativ obiectiv de către Avocatul Poporului 29
Secţiunea 5. Controverse privind calificarea acţiunii în contencios administrativ exercitate de către Avocatul Poporului 39

Capitolul II. Acţiunea în contencios administrativ obiectiv exercitată de către ministerul public 40
Secţiunea 1. Tipuri de acţiuni în contencios administrativ care pot fi formulate de către Ministerul Public 40
Secţiunea 2. Aspecte desprinse din jurisprudenţa Curţii Constituţionale şi a Curţii Europene a Drepturilor Omului referitoare la decretul de revocare din funcţie a procurorilor-şefi şi la posibilitatea atacării la instanţa de contencios administrativ a decretului emis de Preşedintele României privind revocarea din funcţie a procurorilor-şefi 41

Secţiunea 3. Participarea reprezentantului Ministerului Public în cauzele de contencios administrativ 43
Secţiunea 4. Obiectul acţiunii în contencios administrativ obiectiv exercitate de către Ministerul Public 46
Secţiunea 5. Autorităţi ale căror acte administrative pot face obiectul acţiunii în contencios administrativ obiectiv exercitate de către Ministerul Public 46
Secţiunea 6. Condiţiile exercitării acţiunii în contencios administrativ obiectiv de către Ministerul Public 47
Secţiunea 7. Instanţa competentă cu soluţionarea acţiunii în contencios administrativ obiectiv exercitate de către Ministerul Public 48

Capitolul III. Acţiunea în contencios administrativ obiectiv exercitată de către prefect în urma controlului de tutelă administrativă în contextul Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ şi a codului administrativ 49
Secţiunea 1. Reglementarea legală a instituţiei prefectului anterior adoptării Codului administrativ. Scurt istoric al evoluţiei instituţiei prefectului 49
Secţiunea 2. Instituţia prefectului în contextul Codului administrativ aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019 53
2.1. Reglementarea instituţiei prefectului în contextul Codului administrativ şi a H.G. nr. 906/2020 pentru punerea în aplicare a unor prevederi ale O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ 53
2.2. Controlul ierarhic exercitat de către Guvern asupra prefecţilor, a subprefecţilor şi a instituţiilor prefectului 55
Secţiunea 3. Deosebiri şi reguli specifice în materia tutelei administrative exercitate de către prefect şi de către Agenţia Naţională a Funcţionarilor Publici 57
Secţiunea 4. Caracteristicile controlului de tutelă administrativă exercitat de către prefect după intrarea în vigoare a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ şi a Codului administrativ 59
Secţiunea 5. Sfera actelor administrative care fac obiectul controlului de tutelă administrativă exercitat de către prefect în contextul art. 123 alin. (5) din Constituţia republicată, art. 3 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ şi a Codului administrativ. Neconcordanţa şi necorelarea, contrar normelor de tehnică legislativă instituite de Legea nr. 24/2000 a unor texte ale Codului administrativ, precum şi neconcordanţa unor texte ale Codului administrativ cu dispoziţiile art. 123 alin. (5) din Constituţia republicată şi art. 3 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ 63
5.1. Sfera actelor administrative care fac obiectul controlului de tutelă administrativă exercitat de către prefect în contextul art. 123 alin. (5) din Constituţia republicată, art. 3 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ şi a Codului administrativ 63
5.2. Neconcordanţa şi necorelarea, contrar normelor de tehnică legislativă instituite de Legea nr. 24/2000 a unor texte ale Codului administrativ, precum şi neconcordanţa unor texte ale Codului administrativ cu dispoziţiile art. 123 alin. (5) din Constituţia republicată şi art. 3 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ 65
5.3. Exceptarea actelor administrative asimilate de la controlul de tutelă administrativă exercitat de către prefect 70

Secţiunea 6. Sfera actelor administrative care fac obiectul controlului de tutelă administrativă exercitată de către prefect şi al acţiunii în contencios administrativ formulate de către prefect în contextul deciziei nr. 11/2015, pronunţată de către Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept 73
Secţiunea 7. Atribuţii ale prefectului stabilite prin acte normative speciale 81
Secţiunea 8. Atribuţii ale prefectului în sfera activităţii serviciilor publice deconcentrate în contextul Codului administrativ. Inaplicabilitatea controlului de tutelă administrativă exercitat de către prefect asupra actelor administrative adoptate/emise de către serviciile publice deconcentrate 89
Secţiunea 9. Obligaţii ale prefectului în urma exercitării controlului de tutelă administrativă. Aspectele privitoare la condiţiile exercitării acţiunii în contencios administrativ de către prefect 92
Secţiunea 10. Aspecte controversate privind posibilitatea prefectului de a exercita controlul de tutelă administrativă şi de a exercita acţiunea în contencios administrativ împotriva contractelor administrative în contextul Legii nr. 554/2004 şi a Codului administrativ 94
Secţiunea 11. Particularităţi privind atacarea în contencios administrativ de către prefect a unor acte administrative de autoritate şi de gestiune 98
Secţiunea 12. Consideraţii şi propuneri *de lege ferenda* referitoare la posibilitatea contestării de prefect a actelor emise de către autorităţile contractante în procedura de atribuire a contractului prin raportare la dispoziţiile constituţionale şi la dispoziţiile Codului administrativ aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019 101
Secţiunea 13. Instanţa competentă material şi teritorial cu soluţionarea acţiunilor în contencios administrativ formulate de către prefect 103
Secţiunea 14. Termenul de exercitare a acţiunii în contencios administrativ de către prefect. Jurisprudenţa Curţii Constituţionale în materie 104
14.1. Termenul de exercitare a acţiunii în contencios de către prefect în contextul Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ şi a Codului administrativ 104
14.2. Jurisprudenţa Curţii Constituţionale în materia termenului de formulare a acţiunii în contencios administrativ de către prefect anterioară adoptării Codului administrativ 108
Secţiunea 15. Aspecte privind încălcarea unor norme de tehnică legislativă în privinţa formei de redactare a art. 3 din Legea nr. 554/2004 110
Secţiunea 16. Aspecte referitoare la interdicţia retragerii acţiunii în contencios administrativ de către prefect 111
Secţiunea 17. Propuneri *de lege ferenda* privind modificarea dispoziţiilor constituţionale şi a actelor normative infraconstituţionale în materia controlului de legalitate exercitat de către prefect asupra actelor administrative adoptate de către autorităţile administraţiei publice locale şi judeţene 111

Capitolul IV. Controlul de tutelă administrativă exercitat de către agenţia naţională a funcţionarilor publici în contextul Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ şi a codului administrativ 114
Secţiunea 1. Reglementarea controlului de tutelă administrativă exercitat Agenţia Naţională a Funcţionarilor Publici în contextul Legii contenciosului

administrativ nr. 554/2004 şi Codului administrativ aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019 114
Secţiunea 2. Legitimarea procesuală activă a Agenţiei Naţionale a Funcţionarilor publici de a formula acţiuni în contencios administrativ şi sfera actelor administrative care fac obiectul controlului de tutelă administrativă exercitat de către Agenţia Naţională a Funcţionarilor publici după adoptarea Codului administrativ 116
Secţiunea 3. Instanţa competentă cu soluţionarea litigiilor de contencios administrativ formulate de către Agenţia Naţională a Funcţionarilor Publici 120
Secţiunea 4. Termenul de formulare a acţiunii în contencios administrativ de către Agenţia Naţională a Funcţionarilor Publici 120
Secţiunea 5. Soluţiile pe care le poate pronunţa instanţa de contencios administrativ în cazul acţiunilor formulate de către Agenţia Naţională a Funcţionarilor Publici 121

Capitolul V. Acţiunea în contencios administrativ obiectiv exercitată în vederea constatării nelegalităţii unui act administrativ unilateral pe calea excepţiei de nelegalitate 122
Secţiunea 1. Consacrarea legală şi doctrinară a excepţiei de nelegalitate în dreptul românesc 122
Secţiunea 2. Consacrarea excepţiei de nelegalitate în dreptul unional 124
Secţiunea 3. Soluţionarea excepţiei de nelegalitate după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă 126
3.1. Soluţionarea excepţiei de nelegalitate de către instanţa care soluţionează fondului litigiului. Aplicarea regulii judecătorul fondului este şi judecătorul excepţiei 126
3.1.1. Soluţionarea excepţiei de nelegalitate după adoptarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Codului de procedură civilă 126
3.1.2. Aplicabilitatea în timp a dispoziţiilor legale referitoare la invocarea excepţiei de nelegalitate şi la instanţa competentă cu soluţionarea excepţiei de nelegalitate 140
3.2. Soluţionarea excepţiei de nelegalitate de către instanţele de drept penal 142
Secţiunea 4. Aspecte procedurale privind invocarea excepţiei de nelegalitate după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă 146
Secţiunea 5. Trăsăturile caracteristice ale excepţiei de nelegalitate 152
Secţiunea 6. Sfera actelor administrative supuse controlului jurisdicţional indirect pe calea excepţiei de nelegalitate 153
6.1. Categorii de acte administrative care pot face obiectul controlului de legalitate indirect pe calea excepţiei de nelegalitate în contextul Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ 153
6.2. Categorii de acte administrative exceptate de la controlul de legalitate pe calea excepţiei de nelegalitate 154
6.3. Excepţia de nelegalitate în cazul actului administrativ cu caracter individual 165
6.3.1. Practica judiciară şi doctrina în materia soluţionării excepţiei de nelegalitate a unui act administrativ cu caracter individual emis anterior

intrării în vigoare a Legii nr. 554/2004 până la data adoptării deciziei ICCJ nr. 9/2021 pronunţată în interesul legii 165
6.3.2. Posibilitatea invocării excepţiei de nelegalitate a unui act administrativ cu caracter individual emis anterior adoptării Legii nr. 554/2004 ca urmare a deciziei ICCJ nr. 9/2021 pronunţată în interesul legii 171
Secţiunea 7. Aspecte privitoare la constituţionalitatea prevederilor art. 4 alin. (4) din Legea nr. 554/2004 în privinţa inadmisibilităţii invocării excepţiei de nelegalitate a unui act administrativ cu caracter normativ 173
Secţiunea 8 Controverse privitoare la invocarea excepţiei de nelegalitate în cazul contractului administrativ 183
Secţiunea 9 Ineficienţa invocării excepţiei de nelegalitate în cazul actului administrativ cu caracter normativ anulat de către instanţa de contencios administrativ în urma unei acţiuni directe formulate de către prefect 187
Secţiunea 10. Consideraţii privitoare la excepţia de nelegalitate a actelor administrative emise în baza ordonanţelor constatate ca fiind neconstituţionale 188
Secţiunea 11. Acţiunea în despăgubiri exercitată în faţa instanţei de drept comun pe calea excepţiei de nelegalitate 190
Secţiunea 12. Sfera actelor unionale care pot fi atacate pe calea excepţiei de nelegalitate 191
Secţiunea 13 .Termenul în care poate fi invocată excepţia de nelegalitate 191
13.1. Consideraţii preliminare 191
13.2. Termenul de exercitare a excepţiei de nelegalitate în cazul actului administrativ cu caracter individual 192
13.3. Termenul de exercitare a excepţiei de nelegalitate în dreptul unional 195
Secţiunea 14. Posibilitatea invocării excepţiei de nelegalitate în orice fază a procesului dedus judecăţii 196
14.1. Fazele procesului în care poate fi invocată excepţia de nelegalitate 196
14.2. Invocarea excepţiei de nelegalitate în dreptul unional 198
Secţiunea 15. Efectele admiterii excepţiei de nelegalitate 198
15.1. Efectul inter partes litigantes al hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate în materia excepţiei de nelegalitate 198
15.2. Efectele deciziilor Curţii Constituţionale în raport cu efectele hotărârilor judecătoreşti prin care a fost constatată nelegalitatea unor acte administrative pe calea excepţiei de nelegalitate 202
15.3. Efectele admiterii excepţiei de nelegalitate în dreptul unional 204
Secţiunea 16. Particularităţi privitoare la titlurile executorii din materia soluţionării excepţiei de nelegalitate a actelor administrative şi la procedura de executare a acestora după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă 204

Capitolul VI. Problematica contenciosului administrativ obiectiv în oportunitate 209
Secţiunea 1. Aspecte privitoare la posibilitatea formulării unei acţiuni în contencios administrativ obiectiv având ca obiectiv legalitatea oportunităţii adoptării unor acte administrative în contextul Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ şi al altor acte normative speciale 209

Secţiunea 2. Problema contenciosului în oportunitate în materia contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică reglementate de Codul administrativ 214
Secţiunea 3. Problematica atacării în contencios administrativ a actului administrativ de autoritate prin care a fost aprobată oportunitatea demarării unui proiect de parteneriat public-privat 216
Secţiunea 4. Problematica atacării în contencios administrativ a actului administrativ de autoritate prin care a fost aprobată oportunitatea demarării unui contract de delegare a gestiunii serviciilor de utilitate publică 220

TITLUL II.CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV SUBIECTIV 223

Capitolul I. Aspecte de ordin general referitoare la funcţia publică în contextul codului administrativ aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019. Contenciosul funcţiei publice europene 225
Secţiunea 1. Reglementarea funcţiei publice şi a funcţionarului public în accepţiunea Codului administrativ aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019 225
Secţiunea 2. Reglementarea funcţiei publice şi a funcţionarului public în accepţiunea noului Cod penal 234
2.1. Reglementarea funcţiei publice şi a funcţionarului public în accepţiunea noului Cod penal 234
2.2. Interpretarea noţiunilor de funcţionar public şi funcţie publică reglementate de noul Cod penal, în raport cu prevederile vechiului Cod penal şi cu cele ale Codului administrativ 236
Secţiunea 3. Natura juridică a personalului medical care îşi desfăşoară activitatea în cadrul unităţilor spitaliceşti de stat sub aspectul legii penale 239
Secţiunea 4. Reglementarea funcţiei publice şi a funcţionarului public la nivelul Consiliului Europei 242
Secţiunea 5. Contenciosul funcţiei publice în accepţiunea Convenţiei europene a drepturilor omului, prin raportare la jurisprudenţa Curţii de Justiţie a Uniunii Europene 243
Secţiunea 6. Contenciosul funcţiei publice europene 248
6.1. Reglementarea funcţiei publice şi a funcţionarului public european 248
6.2. Condiţiile exercitării dreptului la acţiune de către funcţionarii publici europeni 249
6.2.1. Procedura prealabilă obligatorie în cazul acţiunilor formulate de către funcţionarii publici europeni. Dreptul de petiţionare şi procedura prealabilă în cadrul contenciosului funcţiei publice europene 249
6.2.2. Instanţele competente cu soluţionarea litigiilor derivate din contenciosul funcţiei publice europene, jurisprudenţa şi condiţiile exercitării acţiunii la instanţele europene 251
6.3. Natura juridică a răspunderii Comunităţii (Uniunii Europene) pentru fapta unuia dintre funcţionarii săi 256

Capitolul II. Acţiunea în contencios administrativ subiectiv exercitată de către avocatul poporului 257
Secţiunea 1. Sfera persoanelor care pot sesiza instituţia Avocatul Poporului 257

Secţiunea 2. Sfera autorităţilor publice în privinţa cărora Avocatul Poporului poate exercita un control, potrivit legii sale organice 260
Secţiunea 3. Sfera actelor administrative şi a faptelor administrative care intră sub incidenţa controlului exercitat de către Avocatul Poporului 262
Secţiunea 4. Acţiunea în contencios administrativ subiectiv exercitată de către Avocatul Poporului 269
4.1. Condiţiile exercitării acţiunii în contencios administrativ subiectiv de către Avocatul Poporului 269
4.2. Instanţele competente cu soluţionarea litigiilor de contencios administrativ declanşate de către Avocatul Poporului 273
4.3. Aspecte privitoare la intervenţia în interes propriu a unui terţ în cazul acţiunilor în contencios administrativ subiectiv exercitate de către Avocatul Poporului 275
4.4. Aspecte privitoare la regimul citării Avocatului Poporului în cadrul litigiilor de contencios administrativ 275
4.5. Aspecte privitoare la plata taxei de timbru în cazul acţiunilor în contencios administrativ formulate de către Avocatul Poporului 275
Secţiunea 5. Constituţionalitatea art. 1 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 277
Secţiunea 6. Particularităţi privitoare la acţiunea în contencios administrativ formulată de către Avocatul Poporului în cazul ordonanţelor sau dispoziţiilor din ordonanţe constatate ca fiind neconstituţionale 279
6.1. Sfera actelor în privinţa cărora Avocatul Poporului poate sesiza Curtea Constituţională 279
6.2. Sesizarea Curţii Constituţionale de către Avocatul Poporului în contextul dispoziţiilor constituţionale şi ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale 282
6.3. Acţiunea în contencios administrativ formulată de către Avocatul Poporului în cazul ordonanţelor sau dispoziţiilor din ordonanţe constatate ca fiind neconstituţionale 285
Secţiunea 7 Aprecieri concluzive şi propuneri *de lege ferenda* în privinţa instituţiei Avocatul Poporului 288

Capitolul III. Acţiunea în contencios administrativ subiectiv exercitată de către ministerul public 289
Secţiunea 1. Condiţiile exercitării acţiunii în contencios administrativ subiectiv de către Ministerul Public 289
Secţiunea 2. Instanţa competentă cu soluţionarea litigiilor de contencios administrativ declanşate de către Ministerul Public 291
Secţiunea 3. Analiza compatibilităţii prevederilor art. 1 alin. (4) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ cu dispoziţiile art. 92 NCPC 293
Secţiunea 4. Autorităţi publice ale căror acte administrative pot face obiectul acţiunii în contencios administrativ subiectiv exercitate de către Ministerul Public 296

Capitolul IV. Contenciosul subiectiv în despăgubiri în cazul ordonanţelor sau al dispoziţiilor din ordonanţe constatate ca fiind neconstituţionale 297

Secţiunea 1. Reglementarea constituţională a contenciosului administrativ în cazul ordonanţelor sau al dispoziţiilor din ordonanţe constatate ca fiind neconstituţionale 297
Secţiunea 2. Avizul de oportunitate în vederea motivării unei situaţii extraordinare care trebuie să stea la baza adoptării ordonanţelor de urgenţă 301
Secţiunea 3. Reglementarea prin Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ în cazul ordonanţelor sau dispoziţiilor din ordonanţe constatate ca fiind neconstituţionale 302
Secţiunea 4. Obiectul acţiunii în contencios administrativ subiectiv în cazul ordonanţelor sau al dispoziţiilor din ordonanţe constatate ca fiind neconstituţionale 311
Secţiunea 5. Constituţionalitatea art. 9 din Legea nr. 554/2004 313
Secţiunea 6. Problematica acţiunilor în contencios administrativ exercitate de către persoane vătămate prin ordonanţe pretins neconstituţionale, în situaţia în care după învestirea instanţei de contencios administrativ ordonanţa în discuţie este supusă aprobării de către Parlament 314
Secţiunea 7. Problematica acţiunilor în contencios administrativ exercitate de către persoane vătămate prin ordonanţe care la data sesizării instanţei de contencios administrativ erau aprobate prin lege de către Parlament, iar ulterior formulării acţiunii în contencios administrativ legea de aprobare a ordonanţei este constatată ca fiind neconstituţională. Jurisprudenţa Curţii Constituţionale şi a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în materie 315
Secţiunea 8. Problematica exercitării acţiunii în contencios administrativ de către persoane vătămate prin ordonanţe pretins neconstituţionale după ce ordonanţa a fost aprobată prin lege 319
Secţiunea 9. Problematica exercitării acţiunii în contencios administrativ în ipoteza în care ordonanţa sau prevederea din ordonanţă pretins neconstituţională de către reclamant este abrogată sau este respinsă de către Parlament după formularea acţiunii în contencios administrativ, dar anterior sesizării Curţii Constituţionale în condiţiile art. 9 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 321
Secţiunea 10. Termenul în care poate fi exercitată acţiunea în contencios administrativ împotriva ordonanţelor constatate ca fiind neconstituţionale 323
Secţiunea 11. Calitatea procesuală în litigiile de contencios administrativ derivate din ordonanţe sau dispoziţii din ordonanţe constatate ca fiind neconstituţionale 324
Secţiunea 12. Procedura de citare a părţilor în litigiile de contencios administrativ derivând din ordonanţe sau dispoziţii din ordonanţe constatate ca fiind neconstituţionale 325
Secţiunea 13. Consideraţii concluzive privitoare la acţiunea în contencios administrativ în despăgubiri exercitată în cazul ordonanţelor sau dispoziţiilor din ordonanţe constatate ca fiind neconstituţionale. Propuneri *de lege ferenda* 326

Capitolul V. Contenciosul fiscal şi contabil în contextul Codului fiscal, Codului de procedură fiscală, reglementărilor unionale, jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului şi jurisprudenţei Curţii de Justiţie a Uniunii Europene 327
Secţiunea 1. Reglementarea contenciosului administrativ-fiscal în contextul vechiului Cod de procedură fiscală şi al noului Cod de procedură fiscală 327

1.1. Noţiunea de „contencios administrativ-fiscal” – specie a contenciosului administrativ 327
1.2. Clasificarea contenciosului fiscal în contextul Codului de procedură fiscală aprobat prin Legea nr. 207/2015 328
1.3. Principiile fiscalităţii 330
1.4. Cadastrul fiscal – element indispensabil pentru stabilirea justă a impozitelor şi taxelor locale. Implicaţiile cadastrului în materia stabilirii impozitelor şi taxelor locale 330
1.5. Reglementarea contenciosului administrativ-fiscal în contextul Codului de procedură fiscală vechi şi a noului Cod de procedură fiscală 332
1.6. Creanţele fiscale şi creanţele bugetare administrate de către organele fiscale potrivit Codului de procedură fiscală. Criterii de distincţie între creanţele fiscale şi creanţele bugetare 337
1.6.1. Creanţele fiscale şi creanţele bugetare astfel cum acestea sunt definite de noul Cod de procedură fiscală 337
1.6.2. Criterii de distincţie între creanţele fiscale şi creanţele bugetare 338
1.6.3. Categorii de creanţe care sunt considerate sancţiuni fiscale şi cărora li se poate aplica principiul proporţionalităţii conform jurisprudenţei interne şi a jurisprudenţei Curţii de Justiţie a Uniunii Europene 339
1.7. Drepturile vamale – creanţe fiscale 341
1.8. Taxe parafiscale asimilate obligaţiilor fiscale 341
1.9. Corelarea Codului fiscal şi a Codului de procedură fiscală cu dispoziţiile Codului civil, Codului de procedură civilă, Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ şi cu dispoziţiile Codului administrativ aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019 343
Secţiunea 2. Subiectele raportului juridic fiscal 344
2.1. Reglementare. Consideraţii preliminare 344
2.2. Statul ca subiect al raportului juridic de drept fiscal 345
2.3. Unităţile administrativ-teritoriale şi subunităţile administrativ-teritoriale – subiecte ale raportului de drept fiscal 346
2.4. Compartimentele de specialitate constituite la nivelul organelor fiscale 348
2.5. Contribuabilul/plătitorul – subiect pasiv al raportului juridic de drept fiscal 349
2.6. Filialele şi sucursalele constituite la nivelul persoanelor juridice de drept privat – subiecte de drept fiscal 349
2.7. Alte persoane care dobândesc drepturi şi obligaţii în cadrul raportului juridic de drept fiscal. 350
Secţiunea 3. Autorităţi şi structuri cu competenţe în materia contenciosului fiscal 351
3.1. Autorităţi şi structuri centrale cu competenţe în materia contenciosului fiscal 351
3.1.1. Ministerul Finanţelor şi Agenţia Naţională de Administrare Fiscală (ANAF) 351
3.1.2. Comisia fiscală centrală 356
3.2. Atribuţiile autorităţilor deliberative constituite la nivelul unităţilor administrativ-teritoriale în materia stabilirii de impozite şi taxe 358
3.3. Competenţa autorităţilor deliberative constituite la nivelul unităţilor administrativ-teritoriale de a aproba scutiri de impozite şi taxe locale 361

3.4. Competenţa organelor fiscale în materia anulării obligaţiilor fiscale şi a altor facilităţi fiscale 363
Secţiunea 4. Determinarea sferei de competenţă a autorităţilor publice învestite cu atribuţii în materia contenciosului administrativ-fiscal 369
4.1. Sfera de competenţă generală a organului fiscal central 369
4.2. Competenţe speciale ale organelor fiscale 371
4.3. Competenţa generală şi teritorială a organului fiscal local 372
4.4. Contractul de asociere între unităţile administrativ-teritoriale reglementat de Codul de procedură fiscală în vederea desfăşurării în comuna activităţilor de administrare a creanţelor fiscale locale 374
4.5. Conflictul de competenţă 374
Secţiunea 5. Calitatea procesuală în litigiile de contencios administrativ-fiscal 376
Secţiunea 6. Consideraţii generale referitoare la implicaţiile Codului fiscal şi a Codului de procedură fiscală în materia contractelor de drept privat 378
6.1. Implicaţiile noului Cod fiscal şi ale noului Cod de procedură fiscală în materia contractelor civile 378
6.2. Distincţia dintre raporturile juridice obligaţionale civile şi raporturile juridice obligaţionale fiscale cu incidenţă în materia contractelor de drept privat 380
Secţiunea 7. Reglementări de ordin general privind regimul fiscal al TVA în contextul Directivei TVA 2006/112 şi a Codului fiscal 382
7.1. Aspecte de ordin general în materia TVA prin raportarea Codului fiscal la Directiva TVA nr. 2006/112. Natura juridică a TVA şi distincţia dintre impozitul pe venit şi regimul juridic al TVA 382
7.2. Noţiunea de persoană impozabilă în scopuri de TVA în accepţiunea Directivei TVA 383
Secţiunea 8. Regimul TVA în cazul contractelor de drept privat. Jurisprudenţa naţională şi a Curţii de Justiţie a Uniunii Europene în materie de TVA aplicabilă în materia contractelor de drept privat 384
8.1. Reglementări fiscale şi contabile în materia contractului de vânzare-cumpărare. Regimul TVA în cazul contractelor de vânzare-cumpărare şi a actelor translative de proprietate, *lato sensu* 384
8.1.1. Aspecte de ordin general referitoare la regimul fiscal al contractelor de vânzare-cumpărare 384
8.1.2. Regimul TVA în materia contractelor de vânzare-cumpărare 388
8.1.3. Obligaţia vânzătorului de a achita impozitul pe veniturile obţinute din transferul dreptului de proprietate imobiliară, în contextul noului Cod fiscal şi al noului Cod de procedură fiscală 389
8.1.4. Aspecte privitoare la plata impozitului pe transferul dreptului de proprietate asupra imobilelor în cazul procedurii de vânzare silită, în contextul vechiului Cod fiscal, al noului Cod fiscal şi al noului Cod de procedură fiscală. Calitatea de contribuabil în cazul transmiterii dreptului de proprietate asupra imobilelor pe calea procedurii de executare silită imobiliară 395
8.1.5. Aspecte de ordin fiscal în materia înstrăinării bunurilor comune ale soţilor. Regimul TVA în cazul vânzării unor imobile deţinute în devălmăşie de către soţi 401

8.1.6. Aspecte de ordin fiscal şi regimul TVA în materia contractelor de vânzare-cumpărare comerciale. Jurisprudenţa CJUE în materia TVA aplicabilă contractelor de vânzare-cumpărare comerciale 402
8.1.7. Condiţiile de formă şi de fond care trebuie îndeplinite pentru ca o persoană să poată fi calificată drept persoană impozabilă în scopuri de TVA în cazul unor contracte de vânzare-cumpărare comerciale. Implicaţiile deciziei ICCJ nr. 84/2021 în materia îndeplinirii condiţiilor de fond şi de formă care trebuie îndeplinite pentru ca unei persoane să i se aplice regimul fiscal în materia TVA 407
8.2. Regimul fiscal aplicabil contractului de schimb 411
8.3. Implicaţiile Codului fiscal şi a Codului de procedură fiscală în materia asocierilor în participaţie reglementate de Codul civil. Calitatea de persoană impozabilă şi regimul plăţii TVA în cazul asocierilor în participaţie 412
8.4. Reglementări de ordin fiscal şi contabil în cazul contractului de leasing. Calitatea de persoană impozabilă în cazul contractului de leasing. Regimul plăţii TVA în cazul contractului de leasing 414
8.4.1. Reglementări de ordin fiscal şi contabil în cazul contractului de leasing 414
8.4.2. Regimul plăţii TVA în cazul contractului de leasing. Practica judiciară în materie şi jurisprudenţa Curţii de Justiţie a Uniunii Europene în materia plăţii TVA în cazul contractelor de leasing 418
8.5. Regimul fiscal în cazul contractelor de furnizare de produse şi servicii. Regimul TVA aplicabil persoanelor impozabile implicate în derularea contractelor de furnizare de produse şi servicii în contextul dreptului nostru intern şi a Directivei 2006/122/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoare adăugată 422
8.6. Rambursarea de TVA. Dreptul de deducere. Refuzul de deducere a TVA. Cazuri care justifică refuzul de deducere a TVA. Jurisprudenţa naţională şi a Curţii de Justiţie a Uniunii Europene 425
8.6.1. Reglementarea rambursării TVA 425
8.6.2. Practica Curţii de Justiţie a Uniunii Europene în materia rambursării de TVA 431
8.6.3. Termenul de prescripţie a rambursării TVA în contextul reglementărilor Codului de procedură fiscală raportate la jurisprudenţa CJUE 433
8.7 Refuzul deducerii TVA în cazul exercitării frauduloase a dreptului de deducere. Noţiunea de operaţiune economică fictivă şi noţiunea de fraudă în materia colectării TVA din perspectiva jurisprudenţei CJUE 434
8.8. Restituirea şi rambursarea unor sume de la buget 437
8.8.1. Reglementare 437
8.8.2 Restituirea unor sume reprezentând taxe încasate necuvenit care au constatate ca fiind contrare normelor dreptului Uniunii Europene 439
8.8.2.1. Reglementare 439
8.8.2.2. Restituirea taxelor încasate cu încălcarea dreptului Uniunii Europene reglementată în dreptul nostru intern. Obligativitatea procedurii administrative prealabile anterior sesizării instanţei de contencios administrativ 441
8.9. Regimul fiscal al fiduciei 443

8.9.1. Reglementarea fiduciei în contextul noului Cod civil 443
8.9.2. Înregistrarea fiscală a contractului de fiducie şi regimul fiscal al contractului de fiducie în contextul Codului civil şi al Codului fiscal 444
Secţiunea 9. Regimul fiscal aplicabil autorităţilor publice, instituţiilor publice şi unităţilor administrativ-teritoriale. Regimul TVA aplicabil autorităţilor publice, instituţiilor publice şi unităţilor administrativ-teritoriale în contextul Codului fiscal şi a Directivei TVA 446
9.1. Calitatea de persoane impozabile a autorităţilor publice, instituţiilor publice şi unităţilor administrativ-teritoriale, în calitate de autorităţi contractante în contractele de achiziţii publice, potrivit Directivei TVA. Regimul TVA aplicat autorităţilor publice, instituţiilor publice şi unităţilor administrativ-teritoriale 446
9.2. Calitatea de persoane impozabile a autorităţilor publice, instituţiilor publice şi unităţilor administrativ-teritoriale în contextul vechiului Cod fiscal şi a noului Cod fiscal aprobat prin Legea nr. 227/2015 448
Secţiunea 10. Regimul de ordin fiscal aplicabil în materia contractelor administrative 450
10.1. Implicaţiile Codului fiscal şi ale Codului de procedură fiscală în materia contractelor administrative, *lato sensu* 450
10.2. Regimul fiscal aplicabil contractelor de achiziţii publice 452
10.2.1. Câteva aspecte referitoare la regimul TVA şi la dreptul de deducere a TVA în materia contractelor de achiziţii publice 452
10.2.2. Sancţiuni aplicabile operatorilor economici care participă la procedura de achiziţie publică pentru neplata impozitelor şi taxelor locale 453
10.3. Regimul de ordin fiscal şi contabil aplicabil concesiunilor de bunuri proprietate publică aparţinând statului şi unităţilor administrativ-teritoriale 456
10.3.1. Regimul de ordin fiscal aplicabil bunurilor care fac obiectul unui contract de concesiune de bunuri proprietate publică aparţinând statului şi unităţilor administrativ-teritoriale 456
10.3.2. Obligaţii fiscale impuse de Codul fiscal concesionarilor 456
10.3.3. Regimul de ordin contabil aplicabil contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică aparţinând statului şi unităţilor administrativ-teritoriale 457
10.4. Regimul fiscal aplicabil concesiunilor miniere 459
10.5. Regimul fiscal aplicabil contractelor de parteneriat public-privat 461
10.5.1. Aspecte de ordin fiscal şi contabil în materia bunurilor care fac obiectul contractului de parteneriat public-privat 461
10.5.2. Tratamentul contabil aplicabil parteneriatului public-privat 463
Secţiunea 11. Recursul jurisdicţional exercitat în materia contenciosului administrativ-fiscal în contextul vechiului Cod de procedură fiscală şi al noului Cod de procedură fiscală. Practica judiciară în materia contenciosului administrativ-fiscal 464
11.1. Reglementarea recursului jurisdicţional în materia contenciosului administrativ-fiscal în contextul vechiului Cod de procedură fiscală şi al noului Cod de procedură fiscală. Aspecte privitoare la corelaţia recursului jurisdicţional în materia contenciosului administrativ-fiscal cu recursul jurisdicţional de drept comun reglementat de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ 464

11.2. Instanţa competentă cu soluţionarea litigiilor din materia contenciosului administrativ-fiscal şi soluţiile pe care le pot pronunţa instanţele judecătoreşti în materia contenciosului administrativ-fiscal, prin raportare la dispoziţiile Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ 465
11.3. Obiectul acţiunii judiciare în materia contenciosului administrativ-fiscal. Practica judiciară în materia contenciosului administrativ-fiscal 467
11.3.1. Obiectul acţiunii judiciare în materia contenciosului administrativ-fiscal reglementată de Codul de procedură fiscală. Necorelarea, contrar normelor de tehnică legislativă, a dispoziţiilor art. 281 alin. (2) C. pr. fisc. cu dispoziţiile art. 8 alin. (1) şi art. 10 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ. Practica nelegală a instanţelor judecătoreşti şi a Curţii Constituţionale în materia obiectului acţiunii în contencios administrativ-fiscal – încălcarea principiului liberului acces la justiţie 467
11.3.2. Posibilitatea atacării la instanţa de contencios administrativa actului administrativ-fiscal primar conferită de dispoziţiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 474
Secţiunea 12. Excepţia de nelegalitatea în materia contenciosului fiscal 480
Secţiunea 13. Acţiunea în despăgubiri exercitată în materia contenciosului administrativ-fiscal 492
13.1. Acţiunea în despăgubiri exercitată în materia contenciosului administrativ-fiscal prin raportarea dispoziţiilor Codului de procedură fiscală la dispoziţiile Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ şi la dispoziţiile Codului administrativ 492
13.2. Răspunderea funcţionarilor publici din cadrul autorităţilor publice fiscale 496
Secţiunea 14. Competenţa instanţelor de drept civil de a soluţiona litigii având ca obiect acordarea de despăgubiri formulate de către Agenţia Naţională de Administrare Fiscală, prin direcţiile generale regionale ale finanţelor publice 499
Secţiunea 15. Valoarea impozabilă a imobilelor determinată potrivit legislaţiei fiscale – criteriu pentru determinarea competenţei instanţelor judecătoreşti care soluţionează litigii derivate din exercitarea dreptului de proprietate asupra imobilelor, prin raportare la valoarea 501
Secţiunea 16. Competenţa instanţelor de contencios administrativ de a soluţiona litigii având ca obiect rectificarea înscrierilor efectuate în cazierul fiscal 510
Secţiunea 17. Aspecte privitoare la atacarea în contenciosul administrativ-fiscal a actelor administrative pregătitoare şi la soluţiile pe care le pot pronunţa instanţele de contencios administrativ. Practica judiciară în materie 512
Secţiunea 18. Jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului în materia contenciosului fiscal în general, cu incidenţă în materia contenciosului administrativ-fiscal 514
Secţiunea 19. Incidenţa principiului *non bis in idem* în materia contenciosului administrativ-fiscal 517
19.1. Reglementarea principiului *non bis in idem* în dreptul roman, dreptul convenţional, dreptul european şi noul Cod de procedură civilă 517

Secţiunea 20. Jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului în materia aplicării principiului *non bis in idem* în materia contenciosului fiscal şi a contenciosului administrativ-fiscal în general 520
Secţiunea 21. Jurisprudenţa Curţii de Justiţie a Uniunii Europene în materia contenciosului administrativ-fiscal şi a aplicării principiului *non bis in idem* din materia contenciosului fiscal prin raportare la prevederile Tratatului privind funcţionarea Uniunii Europene. Jurisprudenţa Curţii Constituţionale şi a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în materia contenciosului administrativ-fiscal raportate la jurisprudenţa Curţii de Justiţie a Uniunii Europene 522
21.1. Jurisprudenţa Curţii de Justiţie a Uniunii Europene în materia contenciosului administrativ-fiscal. Jurisprudenţa Curţii Constituţionale şi a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în materia contenciosului administrativ-fiscal raportate la jurisprudenţa Curţii de Justiţie a Uniunii Europene 522
21.2. Principiul *ne bis in idem* în materia contenciosului fiscal consacrat de jurisprudenţa CJUE în materia principiului *ne bis in idem* 539
21.3. Revizuirea hotărârilor judecătoreşti pronunţate în materia contenciosului fiscal în baza jurisprudenţei Curţii de Justiţie a Uniunii Europene 541
Secţiunea 22. Analiza compatibilităţii dispoziţiilor Codului de procedură fiscală (vechi şi nou) cu cele ale noului Cod de procedură penală privitoare la aplicabilitatea principiului *non bis in idem* în materie fiscală, în raport cu normele convenţionale şi normele europene în materie 542
Secţiunea 23. Executarea hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate în materia contenciosului administrativ-fiscal şi a altor titluri executorii având ca obiect creanţe fiscale şi creanţe nefiscale, drept componente ale creanţelor bugetare 547
23.1. Consideraţii privitoare la titlul executoriu în materia contenciosului administrativ-fiscal şi la termenul de prescripţie a executării silite în materie fiscală 547
23.1.1. Titlul executoriu în materia contenciosului fiscal 547
23.1.2. Prescripţia dreptului de acere executare silită a titlurilor executorii în materia contenciosului fiscal, prin raportare la categoriile de hotărâri judecătoreşti pronunţate în materia contenciosului fiscal 554
Secţiunea 24. Hotărârile judecătoreşti pronunţate în materia contenciosului administrativ-fiscal 556
Secţiunea 25. Organele de executare silită care pun în aplicare hotărârile judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ în materia contenciosului administrativ-fiscal şi alte categorii de titluri executorii. Competenţa executorilor fiscali cu punerea în executare a titlurilor executorii emise în temeiul Codului de procedură fiscală. Delimitarea cazurilor în care punerea în executare a titlurilor executorii din materie fiscală se face de către executorii fiscali şi a cazurilor în care punerea în executare a titlurilor executorii din materie fiscală se face de către executorii judecătoreşti 563
25.1. Executorii fiscali – organe de executare silită a titlurilor executorii emise în materie fiscală. Delimitarea cazurilor în care punerea în executare a titlurilor executorii din materie fiscală se face de către executorii fiscali şi a

cazurilor în care punerea în executare a titlurilor executorii din materie fiscală se face de către executorii judecătoreşti 563
25.2. Cazuri speciale de executare silită a creanţelor fiscale şi structurile competente cu efectuarea procedurii de executare silită 570
25.3. Procedura de executare a creanţelor neperformante constituind active bancare supuse valorificării în condiţiile O.U.G. nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului 572
25.4. Competenţa în cazul concursului între executarea silită asupra aceloraşi venituri ori bunuri ale debitorilor, atât pentru realizarea titlurilor executorii privind creanţele fiscale, cât şi pentru titluri ce se execută în condiţiile prevăzute de alte dispoziţii legale 573
Secţiunea 26. Analiza procedurii de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ în materia contenciosului administrativ-fiscal 585
26.1. Consideraţii generale privitoare la procedura de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive prin care s-au instituit obligaţii de a face în sarcina autorităţii publice fiscale 585
26.2. Efectele admiterii acţiunii în contencios administrativ formulate de către contribuabil/plătitor împotriva deciziei de soluţionare a contestaţiei administrative şi a actului administrativ-fiscal încorporat în decizia de soluţionare a contestaţiei administrative 586
26.3. Efectele respingerii de către instanţa de contencios administrativ a acţiunii formulate de contribuabil împotriva deciziei de soluţionare a contestaţiei administrative şi, implicit, a actului administrativ-fiscal încorporat în decizia de soluţionare a contestaţiei administrative 589
26.4. Aspecte privitoare la procedura de executare a titlurilor de creanţă fiscală devenite ca efect al scadenţei titluri executorii 590
Secţiunea 27. Măsuri asigurătorii instituite de organul fiscal anterior executării silite şi în perioada executării silite şi modalitatea de valorificare prin executare silită a bunurilor asupra cărora s-a instituit măsura sechestrului asigurător 591
27.1. Reglementare. Consideraţii generale 591
27.2. Măsuri asigurătorii reglementate de Codul de procedură penală cu incidenţă în materia procedurii de executare silită fiscală 594
27.3. Executarea silită prin poprire a sumelor ce se cuvin debitorilor 596
27.4. Executarea silită a sumelor de bani de bani reprezentând creanţe fiscale de la titularii de conturi bancare, în contextul noului Cod de procedură fiscală 597
27.5. Modalitatea de valorificare prin executare silită a bunurilor asupra cărora s-a instituit măsura sechestrului asigurător 603
27.5.1. Somaţia în vederea pornirii executării silite în vederea recuperării creanţelor fiscale şi procedura de executare silită a bunurilor debitorului fiscal în vederea recuperării creanţelor fiscale 603
27.5.2. Notarea în cartea funciară a urmăririi imobilului în cadrul procedurii de valorificare prin vânzare silită a bunurilor imobile ale debitorului în vederea recuperării creanţelor fiscale în contextul noului Cod de procedură fiscală 607
27.6. Soluţionarea litigiilor vizând decizii emise de organele fiscale privind instituirea de măsuri asigurătorii 608

Secţiunea 28. Dispoziţii instituite de noul Cod de procedură fiscală în materia procedurii de executare silită în cazul vânzării la licitaţie a bunurilor imobile, iar cumpărătorul solicită plata preţului în rate....609
Secţiunea 29. Executarea silită a fructelor neculese şi a recoltelor prinse în rădăcini....612
Secţiunea 30. Soluţionarea litigiilor derivate din acte administrative fiscale emise în procedura insolvenţei şi hotărârile judecătoreşti prin care sunt soluţionate litigii vizând acte administrative fiscale privind debitorii în insolvenţă. Procedura de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive prin care a fost antrenată răspunderea organelor de conducere a debitorului în procedura insolvenţei pentru neîndeplinirea obligaţiilor privitoare la plata creanţelor fiscale şi a altor venituri bugetare (creanţe nefiscale)....613
30.1. Consideraţii preliminare. Reglementarea insolvenţei la nivel intern şi unional....613
30.2. Implicaţiile Codului de procedură fiscală în materia soluţionării litigiilor derivate din acte administrative fiscale emise în procedura insolvenţei şi în materia hotărârilor judecătoreşti prin care sunt soluţionate litigii vizând acte administrative fiscale privind debitorii în insolvenţă....614
30.3. Procedura de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive prin care a fost antrenată răspunderea organelor de conducere a debitorului în procedura insolvenţei pentru neîndeplinirea obligaţiilor privitoare la plata creanţelor fiscale şi a altor venituri bugetare (creanţe nefiscale)....623
Secţiunea 31. Suspendarea executării silite în materia contenciosului administrativ-fiscal....628
Secţiunea 32. Medierea în procedura de executare silită fiscală – Mediere fără mediator....637
Secţiunea 33. Stingerea creanţelor fiscale prin procedura dării în plată. Implicaţiile aduse de procedura dării în plată asupra executării silite fiscale....642
33.1. Darea în plată reglementată prin Codul de procedură fiscală – modalitate de stingere a creanţelor fiscale....642
33.2. Implicaţiile Codului de procedură fiscală în materia dării în plată reglementată de Legea nr. 77/2016 privind darea în plată....643
Secţiunea 34. Stingerea creanţelor fiscale prin darea în administrare a unor bunuri imobile reglementată de Codul de procedură fiscală....645
Secţiunea 35. Anularea actelor administrative fiscale în procedura de executare silită....646
Secţiunea 36. Aspecte privitoare la soluţionarea contestaţiei la executare în materia actelor administrative fiscale, în contextul vechiului Cod de procedură fiscală şi al noului Cod de procedură fiscală. Posibilitatea formulării unei contestaţii la executare împotriva hotărârilor definitive pronunţate de către instanţele de executare în materia contenciosului administrativ-fiscal....648
36.1. Consideraţii generale....648
36.2. Contestaţia la executare în cazul contenciosului fiscal de drept comun şi instanţa competentă cu soluţionarea contestaţiei la executare în materie fiscală....654
36.3. Aspecte privitoare la contestaţia la executare împotriva hotărârilor judecătoreşti pronunţate de către instanţa de executare în materia contenciosului administrativ-fiscal....660

Secţiunea 37. Concluzii şi propuneri *de lege ferenda* în materia contenciosului administrativ-fiscal....663

Capitolul VI. Contenciosul contravenţional exercitat pe calea recursului paralel de către instanţele de drept comun, precum şi de către instanţele de contencios administrativ potrivit unor acte normative speciale....666
Secţiunea 1. Reglementarea constituţională şi legală a contenciosului administrativ contravenţional special....666
1.1. Aspecte referitoare la regimul juridic al contravenţiilor după revizuirea constituţională din anul 2003. Jurisprudenţa Curţii Constituţionale....666
Secţiunea a 2-a. Acte normative prin care se pot reglementa contravenţii, felul sancţiunilor contravenţionale, cuantumul sancţiunilor contravenţionale şi condiţiile care trebuie îndeplinite pentru sancţionarea contravenientului....668
2.1. Acte normative prin care se pot reglementa contravenţii şi conţinutul acestora....668
2.2. Acte normative prin care se stabileşte atât amenda contravenţională, cât şi tarife de determinare a despăgubirilor pentru pagubele pricinuite prin săvârşirea contravenţiilor....670
2.3. Termenul de intrare în vigoare a actelor normative prin care se stabilesc contravenţii....673
2.4. Competenţa autorităţilor administraţiei publice locale de a adopta hotărâri prin care se reglementează procedura de aplicare a măsurii tehnico-administrative constând în ridicarea autovehiculelor staţionate/oprite neregulamentar pe partea carosabilă, precum şi la delimitarea dintre sancţiunea contravenţională prevăzută de O.U.G. nr. 195/2002 privind circulaţia pe drumurile publice şi măsura tehnico-administrativă de ridicare a autovehiculelor staţionate/oprite neregulamentar pe partea carosabilă....674
Secţiunea 3. Sancţiunile contravenţionale reglementate de O.G. nr. 2/2001....676
3.1. Sancţiuni contravenţionale principale....676
3.1.1. Avertismentul....676
3.1.2. Amenda contravenţională şi limitele amenzilor contravenţionale în contextul O.G. nr. 2/2001....680
3.1.2.1. Amenzile contravenţionale, limitele amenzilor contravenţionale şi modalităţi de stabilire a amenzilor contravenţionale....680
3.1.2.2. Natura juridică a amenzilor contravenţionale prin raportarea dispoziţiilor O.G. nr. 2/2001 la dispoziţiile Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală....682
3.1.2.3. Destinaţia sumelor încasate din amenzi contravenţionale în contextul O.G. nr. 2/2001, Legii nr. 203/2018 şi a unor acte normative speciale....682
3.1.2.3.1. Destinaţia sumelor încasate din amenzi contravenţionale în contextul O.G. nr. 2/2001 şi a Legii nr. 203/2018....682
3.1.2.3.2. Destinaţia sumelor încasate din amenzi contravenţionale în contextul unor acte normative speciale....683
3.1.3. Prestarea unei activităţi în folosul comunităţii şi procedura de executare a sancţiunii obligării contravenientului la prestarea unei activităţi în folosul comunităţii....685

3.2. Sancţiuni contravenţionale complementare 689
3.2.1. Confiscarea bunurilor destinate, folosite sau rezultate din contravenţii. Constituţionalitatea confiscării în materie contravenţională 689
3.2.2. Suspendarea sau anularea, după caz, a avizului, acordului sau a autorizaţiei de exercitare a unei activităţi 702
3.2.3. Închiderea unităţii 702
3.2.4. Blocarea contului bancar 703
3.2.5. Suspendarea activităţii agentului economic. Privire specială asupra suspendării activităţii operatorului economic în cazul unor practici comerciale incorecte 703
3.2.5.1. Privire specială asupra suspendării activităţii operatorului economic în cazul unor practici comerciale incorecte 703
3.2.5.2. Suspendarea concesiunii miniere o dată cu aplicarea sancţiunii contravenţionale 705
3.2.5.3. Suspendarea activităţii operatorului economic odată cu aplicarea sancţiunii amenzii contravenţionale reglementată de Codul fiscal aprobat prin Legea nr. 227/2015 705
3.2.6. Retragerea licenţei sau a avizului pentru anumite operaţiuni ori pentru activităţi de comerţ exterior, temporar sau definitiv 705
3.2.7. Desfiinţarea lucrărilor şi aducerea terenului în starea iniţială 706
Secţiunea 4. Condiţiile pe care trebuie să le îndeplinească fapta pentru a fi considerată contravenţie. Distincţia dintre contravenţii şi alte forme de ilicit în contextul depenalizării contravenţiilor din dreptul românesc 706
4.1. Condiţiile pe care trebuie să le îndeplinească fapta pentru a fi considerată contravenţie 706
4.2. Distincţia dintre contravenţii şi alte forme de ilicit în contextul depenalizării contravenţiilor din dreptul românesc 706
4.3. Problema prezumţiei de nevinovăţie în materie contravenţională 707
4.4. Criteriile desprinse din jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului în baza cărora o sancţiune contravenţională fiscală (amenzi fiscale) poate fi asimilată unei acuzaţii în materie penală 708
Secţiunea 5. Prescripţia aplicării sancţiunii contravenţionale în contextul O.G.nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor şi al unor acte normative speciale 709
5.1. Prescripţia aplicării sancţiunilor contravenţionale potrivit O.G. nr. 2/2001 709
5.2. Reglementării speciale derogatorii de la normele cu caracter general reglementate de O.G. nr. 2/2001 în materia prescripţiei aplicării sancţiunilor contravenţionale 710
Secţiunea 6. Organele abilitate cu constatarea şi aplicarea sancţiunilor contravenţionale 712
6.1. Organele abilitate cu constatarea şi aplicarea sancţiunilor contravenţionale potrivit O.G. nr. 2/2001 712
6.2. Reglementări speciale în materia competenţei organelor care constată şi aplică sancţiuni contravenţionale 713
Secţiunea 7. Actele emise în materia contenciosului contravenţional şi natura juridică a acestora 719

7.1. Procesul-verbal de constatare şi de aplicare a unei sancţiuni contravenţionale şi natura juridică a acestuia 719
7.2. Neconstituţionalitatea dispoziţiilor art. 22 alin. (3) din Legea nr. 203/2018 prin încălcarea dispoziţiilor art. 15 alin. (2) din Constituţia României care consacră principiul retroactivităţii legii contravenţionale mai favorabile 722
7.3. Elementele pe care trebuie să le conţină procesul-verbal de constatare a contravenţiei şi de aplicare sancţiunii. Sancţiunea în cazul în care procesul-verbal de constatare a contravenţiei şi de aplicare sancţiunii nu conţine elementele prevăzute de lege 723
Secţiunea 8. Prezumţia de legalitate a procesului-verbal de constatare şi aplicare a contravenţiei 725
Secţiunea 9. Aspecte privitoare la revocabilitatea procesului-verbal de constatare şi sancţionare a contravenţiilor 728
Secţiunea 10. Calitatea procesuală în litigiile din materia contenciosului administrativ contravenţional 729
10.1. Subiectul contravenţiei 729
10.2. Calitatea procesuală în litigiile din materia contenciosului contravenţional 730
10.3. Persoana juridică – subiect al raportului juridic de drept contravenţional. Delimitarea răspunderii contravenţionale de răspunderea penală prin raportare la noţiunea de „persoană juridică” consacrată de legislaţia civilă şi noţiunea de „persoană juridică” consacrată de legislaţia penală 733
Secţiunea 11. Instanţele competente cu soluţionarea litigiilor din materia contenciosului administrativ contravenţional şi procedura de soluţionare a cererilor. Calea de atac care poate fi exercitată asupra hotărârii instanţei de fond în materie contravenţională 736
11.1. Instanţele competente cu soluţionarea litigiilor din materia contenciosului administrativ contravenţional potrivit O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor 736
11.1.1. Competenţa teritorială a instanţelor care soluţionează litigii vizând constatarea şi aplicarea contravenţiilor 736
11.1.2. Excepţii de la competenţa teritorială a instanţelor judecătoreşti care soluţionează litigii din materia contravenţiilor 742
11.2. Aspecte privitoare la constituţionalitatea prevederilor art. 32 alin. (1) din O.G.nr. 2/2001 742
11.3. Competenţa specială în materia soluţionării litigiilor contravenţionale reglementată prin acte normative speciale 748
11.4. Competenţa specială în soluţionarea litigiilor contravenţionale derivate din procese-verbale contravenţionale întocmite în urma constatării unor clauze abuzive inserate în contractele încheiate între profesionişti şi consumatori 748
Secţiunea 12. Căile de atac în materia soluţionării litigiilor contravenţionale 749
Secţiunea 13. Aspecte privitoare la taxele de timbru în materia litigiilor contravenţionale 752
Secţiunea 14. Aspecte privitoare la implicaţiile Deciziei Curţii Constituţionale nr. 953/2006 în materia soluţionării litigiilor din materie contravenţională 753

Secţiunea 15. Aspecte privitoare la contenciosul contravenţional în materia serviciilor de utilitate publică 753
Secţiunea 16. Contenciosul contravenţional în materia concurenţei. Competenţa instanţelor de contencios administrativ de a soluţiona litigii în legătură cu decizii ale Consiliului Concurenţei privitoare la aplicarea de sancţiuni contravenţionale 758
16.1. Regimul contravenţional instituit de Legea concurenţei nr. 21/1996 republicată 758
16.2. Sancţiunii contravenţionale aplicate de către Consiliul Naţional de Supraveghere din Domeniul Feroviar (CNSDF) 767
16.3. Sancţiuni contravenţionale aplicate de către Consiliul de Supraveghere din Domeniul Naval 768
16.4. Atribuţii ale Consiliului Concurenţei de a constata şi aplica sancţiuni contravenţionale pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/1150 al Parlamentului European şi al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echităţii şi transparenţei pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online 769
Secţiunea 17. Răspunderea contravenţională reglementată de Codul administrativ 770
Secţiunea 18. Răspunderea contravenţională pentru nerespectarea dispoziţiilor legale privitoare la procedura de atribuire a contractului de achiziţie publică 773
Secţiunea 19. Regimul contravenţional în materia circulaţie rutiere şi a transporturilor 775
19.1. Contravenţiile rutiere – acuzaţii în materie penală în accepţiunea CEDO 775
19.2. Regimul contravenţional în materia circulaţiei rutiere şi a transporturilor reglementat de O.U.G. nr. 195/2002 privind circulaţia pe drumurile publice şi unele acte normative speciale 777
19.2.1. Regimul contravenţional în materia circulaţiei rutiere şi a transporturilor reglementat de O.U.G. nr. 195/2002 privind circulaţia pe drumurile publice 777
19.2.2. Sancţiuni contravenţionale principale şi complementare reglementate de O.U.G. nr. 195/2002 pentru neîndeplinirea obligaţiilor privitoare la asigurarea obligatoriei de răspundere civilă a autovehiculelor 780
19.3. Regimul contravenţional în materia transporturilor rutiere 785
Secţiunea 20. Regimul contravenţional în materie silvică 787
20.1. Reglementarea contravenţiilor în materie silvică 787
20.2. Inaplicabilitatea principiului *ne bis in idem* în cazul aplicării sancţiunilor contravenţionale şi penale în materie silvică 789
Secţiunea 21. Câteva considerente referitoare la recidiva contravenţională şi la contravenţiile aflate în concurs în contextul legislativ actual 792
Secţiunea 22. Jurisprudenţa Curţii de Justiţie a Comunităţilor Europene (Uniunii Europene) în materia contenciosului european contravenţional 794
Secţiunea 23. Procedura de executare a hotărârilor judecătoreşti şi a altor titluri executorii în materia contenciosului contravenţional 796
23.1. Consideraţii generale privitoare la titlurile executorii în materie contravenţională 796

23.2. Titlul executoriu în materie contravenţională reprezentat de hotărârea instanţei civile de drept comun care reglementează plângerea împotriva procesului-verbal de contravenţie şi hotărârea judecătorească definitivă pronunţată de instanţa de contencios administrativ care soluţionează apelul împotriva hotărârii pronunţate în fond de instanţa civilă de drept comun. Consideraţii privitoare la procedura de executarea celor două categorii de hotărâri judecătoreşti 797
23.3. Aspecte privind compatibilitatea normelor procedurale execuţionale în materia contravenţiilor reglementate prin O.G. nr. 2/2001 cu normele procedurale execuţionale reglementate prin Codul de procedură fiscală (vechi şi nou) şi Codul de procedură civilă 799
23.4. Prescripţia executării sancţiunii contravenţionale 806
23.4.1. Prescripţia executării sancţiunii contravenţionale în contextul O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor şi al unor acte normative speciale 806
23.5. Procedura de executare *de lege lata* a hotărârilor judecătoreşti şi a altor titluri executorii în materie contravenţională 812
23.5.1. Procedura de executare de lege lata a hotărârilor judecătoreşti şi a altor titluri executorii în materie contravenţională în contextul O.G. nr. 2/2001 şi al Codului de procedură fiscală 812
23.5.2. Contestaţia la executare în materia executării silite a creanţelor reprezentând amenzi contravenţionale stabilite prin titluri executorii 816
23.6. Jurisprudenţa Curţii de Justiţie a Uniunii Europene în materia executării hotărârilor date de instanţele internaţionale şi a altor titluri executorii în materia contenciosului contravenţional 819

Capitolul VII. Contenciosul administrativ subiectiv de plină jurisdicţie în materia protecţiei mediului 821
Secţiunea 1. Consideraţii generale. Reglementări naţionale şi comunitare (unionale) în materia protecţiei mediului 821
Secţiunea 2. Principiile care stau la baza realizării obiectivelor privitoare la protecţia mediului 825
Secţiunea 3. Autorităţi ale administraţiei publice centrale cu atribuţii în materia protecţiei mediului 827
3.1. Ministerul Mediului, Apelor şi Pădurilor 827
3.2. Agenţia Naţională pentru Protecţia Mediului şi agenţiile judeţene pentru protecţia mediului 831
3.3. Garda Naţională de Mediu, comisariatele judeţene de mediu, Comisariatul Municipiului Bucureşti şi Comisariatul Biosferei „Delta Dunării” 832
Secţiunea 4. Atribuţii ale autorităţilor administraţiei publice locale în materia protecţiei mediului 833
4.1. Atribuţii ale autorităţilor administraţiei publice în materia serviciul public de salubrizare şi activităţile componente ale acestui serviciu 833
4.1.1. Atribuţii ale autorităţilor administraţiei publice în materia serviciul public de salubrizare reglementate prin Legea serviciului public de salubrizare a localităţilor nr. 101/2006 833
4.1.2. Completarea Legii nr. 101/2006 cu prevederile O.U.G. nr. 92/2021 şi a altor acte normative speciale în materia protecţiei mediului 835

4.1.3. Completarea dispoziţiilor Legii nr. 101/2006 cu dispoziţiile Legii nr. 278/2013 privind emisiile industriale 839
4.2. Obligaţii ale autorităţilor publice reglementate de Legea nr. 195/2005 privitoare la interzicerea permanentă sau temporară a desfăşurării activităţilor generatoare de disconfort olfactiv 840
4.3. Obligaţii ale autorităţilor administraţiei publice locale care vizează calitatea aerului înconjurător 840
Secţiunea 5. Atribuţii ale proprietarilor fondului forestier. Contractul de administrare a fondului forestier 842
5.1. Atribuţii ale proprietarilor fondului forestier 842
5.2. Amenajamentul silvic şi procedura evaluării de mediu a amenajamentelor silvice. Acte administrative emise în procedura evaluării de mediu a amenajamentelor silvice 846
5.3. Contractul de administrare a fondului forestier 851
Secţiunea 6. Participarea publicului la informaţiile de mediu şi la luarea deciziilor în materia protecţiei mediului 853
6.1. Participarea publicului la informaţiile de mediu şi la luarea deciziilor în materia protecţiei mediului, în contextul dreptului intern şi al dreptului unional 853
6.2. Participarea publicului la informaţiile de mediu şi la luarea deciziilor în materia protecţiei mediului la nivelul Consiliului Europei 858
Secţiunea 7. Reglementare şi consideraţii generale despre actele administrative adoptate în materia protecţiei mediului 859
Secţiunea 8. Acte administrative emise de către autorităţile competente în materia protecţiei mediului în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului 860
8.1. Reglementare. Consideraţii preliminare 860
8.2. Evaluarea iniţială de mediu. Decizia etapei de evaluare iniţială şi natura juridică a acesteia 862
8.3. Evaluarea adecvată – fază a evaluării iniţiale de mediu în cazul ariilor naturale protejate de interes comunitar, conservarea habitatelor naturale, a florei şi faunei sălbatice 865
8.4. Etapa de încadrare şi decizia de încadrare 866
8.5. Punctul de vedere al autorităţii competente pentru protecţia mediului pentru investiţiile care nu se supun procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului 868
Secţiunea 9. Avizele, autorizaţiile şi acordurile în materia protecţiei mediului 868
9.1. Reglementare 868
9.2. Acordul de mediu 869
9.3. Avizul de mediu 870
9.4. Avizul de gospodărie a apelor – act administrativ emis după decizia de evaluare iniţială de mediu în vederea demarării etapei de încadrarea proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului 871
9.5. Autorizaţia de mediu 874
9.6. Autorizaţia integrată de mediu 875
9.7. Autorizaţiile privind emisiile de gaze cu efect de seră 877
9.8. Autorizaţia privind activităţi cu organisme modificate genetic 878

9.9. Reglementări comune aplicabile actelor de reglementare în materia protecţiei mediului referitoare la valabilitatea acestora 879
Secţiunea 10. Acte administrative de mediu care fac obiectul unor reglementări speciale 879
Secţiunea 11. Inaplicabilitatea procedurii aprobării tacite în cazul emiterii avizelor de către autorităţile competente în materia protecţiei mediului 880
Secţiunea 12. Soluţionarea litigiilor derivate din actele administrative de mediu ... 881
Secţiunea 13. Suspendarea executării actelor administrative emise în materia protecţiei mediului 883
Secţiunea 14. Contracte administrative cu incidenţă în materia protecţiei mediului 887
14.1. Obligaţia autorităţilor contractante de a solicita anterior demarării procedurii de atribuire a contractului de achiziţie publică evaluarea impactului asupra protecţiei mediului pentru proiectele de achiziţii publice care necesită această evaluare 887
14.2. Contractul de achiziţie publică verde 888
14.3. Contractul de administrare a ariilor naturale protejate 890
14.3.1. Notarea în cartea funciară a calităţii de arie naturală protejată ori de coridor ecologic 890
14.3.2. Contractul de administrare a ariilor naturale protejate 890
14.4. Contracte de finanţare în materia protecţiei mediului 896
14.4.1. Contractul de finanţare şi contractul de achiziţie publică încheiat între Administraţia Fondului pentru mediu şi beneficiarul finanţării conform Ghidului de finanţare a Programului privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea infrastructurii pentru vehiculele de transport rutier nepoluant din punct de vedere energetic: staţii de reîncărcare pentru vehicule electrice în localităţi 896
14.4.2. Contractul de finanţare privind sprijinirea eficienţei energetice şi a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public 897
14.4.3. Contractul de finanţare în vederea gestionării inteligente a gazelor naturale 899
14.4.4. Contracte de finanţare în materia deşeurilor 900
Secţiunea 15. Calitatea procesuală a organismelor sociale interesate în litigiile derivate din încălcarea prevederilor legale din materia protecţiei mediului 901
Secţiunea 16. Soluţionarea litigiilor derivate din actele de mediu emise de către autorităţile competente în materia protecţiei mediului şi din omisiunile autorităţilor competente în materia protecţiei mediului privitoare la participarea publicului la informaţiile de mediu. Distincţia între procedura de contestare a actelor de mediu şi procedura de contestare a omisiunilor autorităţilor competente în materia protecţiei mediului privitoare la participarea publicului la informaţiile de mediu 905
Secţiunea 17. Problema răspunderii de mediu cu referire la prevenirea şi repararea prejudiciului asupra mediului 911
17.1. Natura juridică a răspunderii pentru prejudiciile cauzate asupra mediului 911
17.2. Răspunderea de mediu prin raportare la principiul „poluatorul plăteşte” conform dreptului intern şi a actelor normative comunitare (unionale) 914
17.3. Răspunderea de mediu pentru prejudicii cauzate fondului forestier 920

17.4. Răspunderea de mediu pentru încălcarea regulilor privind protecţia mediului şi buna vecinătate 923
Secţiunea 18 Răspunderea autorităţilor administraţiei publice locale pentru acte administrative emise în aplicarea prevederilor legale referitoare la amenajarea spaţiilor verzi şi asigurarea unui mediu urban sănătos 925
18.1. Amenajarea spaţiilor verzi şi asigurarea unui mediu urban sănătos – cerinţă indispensabilă a respectării dreptului la un mediu sănătos 925
18.2. Răspunderea autorităţilor administraţiei publice locale pentru acte administrative adoptate/emise în materia transformării unor terenuri proprietate privată în spaţii verzi 930
18.3. Avizul pentru punerea în executare a deciziei luate la nivelul administraţiilor publice locale de tăiere a arborilor sănătoşi din spaţiile verzi 935
Secţiunea 19 Aspecte referitoare la protecţia mediului prin raportare la jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului şi la normele unionale 936

TITLUL III. EXECUTAREA HOTĂRÂRILOR JUDECĂTOREŞTI ŞI A ALTOR TITLURI EXECUTORII ÎN CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV, ÎN CONTEXTUL LEGII NR. 554/2004 A CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV, AL ALTOR ACTE NORMATIVE SPECIALE, AL CONVENŢIEI EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI ŞI AL JURISPRUDENŢEI CURŢII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI 941

Capitolul I. Preliminarii. Sfera de aplicabilitate a procedurii de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ 943

Capitolul II. Titlul executoriu în materia contenciosului administrativ propuneri *de lege ferenda* 950
Secţiunea 1. Consideraţii generale privitoare la titlurile executorii reglementate de dispoziţiile Codului de procedură civilă şi implicaţiile normelor procesuale de drept comun în materia executării hotărârilor judecătoreşti pronunţate de către instanţele de contencios administrativ 950
Secţiunea 2. Titlul executoriu în materia contenciosului administrativ reglementat prin Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, prin raportare la normele cu caracter execuţional reglementate prin noul Cod de procedură civilă 955
2.1. Categorii de titluri executorii care intră în sfera de reglementare a Legii nr. 554/2004. Analiza compatibilităţii dispoziţiilor Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ cu dispoziţiile Codului de procedură civilă în materia titlurilor executorii 955
2.1.1. Categorii de titluri executorii care intră în sfera de reglementare a Legii nr. 554/2004 955
2.1.2. Analiza compatibilităţii dispoziţiilor Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ cu dispoziţiile Codului de procedură civilă în materia titlurilor executorii 959
2.1.3. Problema titlurilor executorii pronunţate de către instanţele de contencios administrativ în materia suspendării executării actelor administrative 961

2.1.4. Titlurile executorii pronunţate de către instanţele judecătoreşti care au soluţionat litigii având ca obiect acte administrative, pe calea recursului paralel reglementat de art. 5 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 963
2.1.5. Titlurile executorii în materia aprobării tacite 964
2.2. Distincţia dintre acţiunea în contencios administrativ formulată împotriva refuzului nejustificat de a soluţiona o cerere şi refuzul nejustificat de executare a unei hotărâri judecătoreşti pronunţată de către instanţa de contencios administrativ 964
2.3. Categorii de titluri executorii reprezentate de hotărâri judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ care nu intră în sfera de reglementare a prevederilor Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ. 966
Secţiunea 3. Aspecte privitoare la titlurile executorii reprezentate de hotărâri judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ prin care au fost acordate cheltuieli de judecată în sarcina părţii căzute în pretenţii 968
Secţiunea 4. Calitatea de titlu executoriu a facturilor emise pentru achitarea contravalorii serviciilor de utilitate publică prestate în baza contractelor de furnizare a serviciilor de utilităţi publice. Consideraţii privitoare la procedura de executare silită a facturilor emise în baza contractelor de furnizare a serviciilor de utilităţi publice 970
4.1. Consideraţii privitoare la calitatea de titlu executoriu a facturilor emise pentru achitarea contravalorii serviciilor de utilitate publică prestate în baza contractelor de furnizare a serviciilor de utilităţi publice 970
4.2. Procedura de executare silită a facturilor emise pentru achitarea contravalorii serviciilor de utilitate publică prestate în baza contractelor de furnizare a serviciilor de utilităţi publice. Implicaţiile deciziei Curţii Constituţionale nr. 748/2021 în materia procedurii de executare a facturilor fiscale emise pentru achitarea contravalorii serviciilor de utilitate publică prestate în baza contractelor de furnizare a serviciilor de utilităţi publice 974
Secţiunea 5. Propuneri de lege ferenda privind modificarea şi completarea art. 22 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ 982

Capitolul III. Obligaţia executării hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate în condiţiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 988
Secţiunea 1. Obligaţia executării hotărârilor judecătoreşti pronunţate în materia contenciosului administrativ, din perspectiva Convenţiei europene a drepturilor omului 988
Secţiunea 2. Obligaţia executării hotărârilor judecătoreşti pronunţate în materia contenciosului administrativ consacrată prin Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ 995
Secţiunea 3. Aspecte privitoare la natura juridică a actelor de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de instanţele de contencios administrativ în condiţiile Legii nr. 554/2004 996

Capitolul IV. Procedura de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ în condiţiile Legii nr. 554/2004 999

Secţiunea 1. Modificări şi completări aduse Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 prin Legea nr. 212/2018 în materia procedurii de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ 999
Secţiunea 2. Aplicabilitatea în timp a noilor dispoziţii instituite de Legea nr. 212/2018 în materia procedurii de executare a hotărârilor judecătoreşti pronunţate de către instanţele de contencios administrativ 1000
Secţiunea 3. Cererea creditorului. Termenul de formulare a cererii creditorului .. 1005
Secţiunea 4. Termenul de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ şi momentul de la care curge acest termen 1007
Secţiunea 5. Obiectul cererii creditorului. Condiţiile de admisibilitate a cererii creditorului 1011
Secţiunea 6. Aplicarea amenzii conducătorului autorităţii publice sau, după caz, persoanei responsabile cu executarea hotărârii judecătoreşti şi stabilirea penalităţilor în favoarea reclamantului 1018
6.1. Consideraţii referitoare la sancţiunea amenzii aplicată conducătorului autorităţii publice sau persoanei responsabile cu executarea hotărârii judecătoreşti definitive. Distincţia dintre procedura de aplicare a amenzii şi procedura de aplicare a penalităţilor prin raportarea normelor procesuale de drept comun reglementate de Codul de procedură civilă la normele speciale reglementate de Legea nr. 554/2004 1018
6.2. Natura juridică a amenzii aplicate conducătorului autorităţii publice sau persoanei responsabile cu executarea hotărârii judecătoreşti. Distincţia dintre amenzile aplicate pentru neexecutarea hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ şi amenzile judiciare aplicate autorităţilor publice pentru abateri săvârşite în cursul activităţi de judecată 1022
6.2.1. Natura juridică a amenzii aplicate conducătorului autorităţii publice sau persoanei responsabile pentru neexecutarea hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de instanţele de contencios administrativ, în contextul dispoziţiilor art. 24 din Legea nr. 554/2004 1022
6.2.2. Distincţia dintre amenzile aplicate pentru neexecutarea hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ şi amenzile judiciare aplicate autorităţilor publice pentru abateri săvârşite în cursul activităţi de judecată 1025
6.3. Noţiunea de „conducător al autorităţii publice” şi „persoană responsabilă” 1028
Secţiunea 7. Stabilirea termenului de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive, a amenzii şi a penalităţilor prin dispozitivul hotărârii judecătoreşti care soluţionează fondul litigiului de contencios administrativ. Aspecte privitoare la corelarea dispoziţiilor art. 24 din Legea nr. 554/2004 cu dispoziţiile art. 18 din Legea nr. 554/2004 1045
Secţiunea 8. Sancţiunea aplicabilă în cazul în care conducătorul autorităţii publice nu execută hotărârea judecătorească definitivă nici după aplicarea amenzii şi aplicarea de penalităţii 1055
8.1. Modificări şi completări aduse art. 24 alin. (4) din Legea nr. 554/2004 prin Legea nr. 212/2018. Compatibilitatea dispoziţiilor art. 24 alin. (4) din

Legea nr. 554/2004 cu dispoziţiile art. 906 alin. (4) C. pr. civ. modificat prin Legea nr. 310/2018 1055
8.2. Despăgubiri care pot fi acordate în procedura de executare silită, în contextul art. 24 alin. (4) din Legea nr. 554/2004 modificat prin Legea nr. 212/2018, raportat la art. 892 C. pr. civ. 1069
8.3. Condiţia acordării de despăgubiri în procedura de executare silită doar în cadrul procedurii de executare silită, şi nu pe cale separată 1072
Secţiunea 9. Consideraţii privitoare la procedura de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ, în contextul art. 18 alin. (3) şi (4) din Legea nr. 554/2004, prin care s-au instituit în sarcina autorităţilor publice obligaţii de plată a despăgubirilor pentru daune materiale şi morale cauzate persoanelor vătămate într-un drept sau interes legitim printr-un act administrativ 1076
9.1. Procedura de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ prin care s-au stabilit în sarcina autorităţilor publice acordarea de daune materiale şi morale 1076
9.2. Aspecte privitoare la organul competent cu soluţionarea cererii de încuviinţare a executării silite în cazul hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţa de contencios administrativ prin care au fost acordate daune materiale sau morale şi care nu intră sub incidenţa procedurii de executare reglementate de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ 1087

Capitolul V. Particularităţi privitoare la procedura de executare a titlurilor executorii emise în materia acordării ajutorului de stat 1095
Secţiunea 1. Reglementarea ajutorului de stat în contextul dreptului nostru intern şi a normelor unionale 1095
Secţiunea 2. Aspecte privitoare la procedura de executare a titlurilor executorii emise în materia acordării ajutorului de stat 1097

Capitolul VI. Procedura de executare a obligaţiilor de plată ale instituţiilor publice, stabilite prin titluri executorii, potrivit O.G. nr. 22/2002 1102

Capitolul VII. Procedura de executare a obligaţiilor de plată a unităţilor administrativ-teritoriale, subdiviziunilor acestora şi a instituţiilor publice de subordonare locală, reglementată prin O.U.G. nr. 46/2013 1115

Capitolul VIII. Instanţa de executare şi căile de atac care pot fi exercitate împotriva hotărârilor pronunţate de către instanţa de executare 1119
Secţiunea 1. Instanţele învestite cu soluţionarea litigiilor de contencios administrativ în faza de executare a acestora 1119
1.1. Instanţa de executare în accepţiunea Legii nr. 554/2004 modificată prin Legea nr. 212/2018 şi atribuţiile instanţei de executare 1119
1.2. Consideraţii privitoare la procedura de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ în materia achiziţiilor publice, achiziţiilor sectoriale, concesiunilor de lucrări şi concesiunilor de servicii. Instanţa de executare în

cazul litigiilor în care partea poate opta pentru soluţionarea litigiului pe cale administrativ-jurisdicţională 1133
1.2.1. Consideraţii privitoare la procedura de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ în materia achiziţiilor publice, achiziţiilor sectoriale, concesiunilor de lucrări şi concesiunilor de servicii, în condiţiile Legii nr. 101/2016 1133
1.2.2. Instanţa de executare în cazul litigiilor în care partea poate opta sau nu pentru soluţionarea litigiului pe cale administrativ-jurisdicţională 1135
Secţiunea 2. Căi de atac împotriva hotărârilor judecătoreşti pronunţate de către instanţa de executare, prin raportarea dispoziţiilor Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la dispoziţiile normelor execuţionale reglementate de noul Cod de procedură civilă 1141
2.1. Căile de atac împotriva hotărârilor judecătoreşti pronunţate de către instanţa de executare în contextul modificărilor şi completărilor aduse Legii nr. 554/2004 prin Legea nr. 212/2018 1141
2.2. Procedura de executare a hotărârilor pronunţate de către instanţa de executare. Contestaţia la executare formulată după pronunţarea instanţei de executare. Condiţiile în care se poate formula contestaţie la executare în materia contenciosului administrativ 1143
2.3. Aspecte privitoare la formularea contestaţiei la executare în ipoteza titlurilor executorii pronunţate de către instanţele de contencios administrativ prin care se dispune acordarea de despăgubiri materiale sau morale, intrând sub incidenţa Codului de procedură civilă 1152
Secţiunea 3. Aspecte privitoare la procedura de contestare a titlurilor executorii din materia contenciosului administrativ, altele decât hotărârile judecătoreşti definitive pronunţate de către instanţele de contencios administrativ 1154
Secţiunea 4. Acţiunea în regres reglementată de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ exercitată împotriva persoanelor care se fac vinovate de neexecutarea în termen a hotărârilor judecătoreşti definitive pronunţate de instanţele de contencios administrativ prin care s-au instituit anumite obligaţii de a face în sarcina autorităţilor publice căzute în pretenţii 1155

BIBLIOGRAFIE 1163